

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE

cu privire la controlul constituționalității Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr. 912-XIII din 5 iulie 1996 privind revocarea înainte de termen a președintelui Comisiei pentru control și petiții

Nr.4 din 10.02.97

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.13-14/3 din 27.02.1997

* * *

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională a Republicii Moldova în componența:

Pavel Barbalat - președinte
Nicolae Chiseev - judecător
Mihai Cotorobai - judecător-raportor
Nicolae Osmochescu - judecător
Gheorghe Susarenco - judecător
Ion Vasilati - judecător

cu participarea doamnei Ludmila Zadorojnîi, grefier, domnului Aurel Cepoi, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, autorul sesizării, precum și a reprezentantului Parlamentului domnului deputat Victor Cecan a examinat, în ședința plenară deschisă, conform articolului 135 alineatul (1) litera a) din Constituția Republicii Moldova, articolului 4 alineatul (1) litera a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolului 16 alineatul (1) din Codul Jurisdicției Constituționale, dosarul cu privire la controlul constituționalității Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr. 912-XIII din 5 iulie 1996 "Privind revocarea înainte de termen a președintelui Comisiei pentru control și petiții".

Temei pentru examinarea dosarului, în conformitate cu articolele 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și în baza articolului 38 din Codul Jurisdicției Constituționale, a servit sesizarea domnului Aurel Cepoi, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în care se cere controlul constituționalității Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr. 912-XIII din 5 iulie 1996 privind revocarea dumnealui înainte de termen din funcția de președinte al Comisiei pentru control și petiții. Ca rezultat al examinării sesizării în cauză, a stenogramelor ședințelor Parlamentului din 5 iulie 1996 și 11 iulie 1996 și audiind argumentele părților în proces,

Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t:

La 5 iulie 1996 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea nr. 912-XIII privind revocarea înainte de termen a președintelui Comisiei pentru control și petiții.

Autorul sesizării, domnul Aurel Cepoi, este de părerea că Hotărîrea Parlamentului nr. 912-XIII din 5 iulie 1996 este adoptată cu încălcarea normelor constituționale și solicită declararea acestei Hotărîri drept neconstituțională din următoarele considerente:

În funcția de președinte al Comisiei pentru control și petiții dumnealui a fost ales prin Hotărîrea Parlamentului nr. 609-XIII din 24 octombrie 1995. Această Hotărîre a Parlamentului a fost adoptată la propunerea Președintelui Parlamentului și cu consultarea fracțiunilor parlamentare, adică în conformitate cu prevederile articolului 64 din Constituția Republicii Moldova.

Hotărîrea Parlamentului nr. 912-XIII din 5 iulie 1996 privind revocarea înainte de termen a președintelui Comisiei pentru control și petiții, susține domnul Aurel Cepoi, contravine prevederilor articolului 64 alineatul (3) din Constituție, deoarece a fost adoptată doar la propunerea fracțiunii "Unitatea Socialistă", fără propunerea Președintelui Parlamentului, care nu era prezent la ședință, și fără consultarea fracțiunilor parlamentare.

Adoptarea Hotărîrii în cauză este neconstituțională, în opinia domnului Aurel Cepoi, și din punctul de vedere al procedurii revocării președinților de comisii parlamentare.

Avînd în vedere cele expuse și în conformitate cu articolul 135 alineatul (1) litera a) din Constituția Republicii Moldova, articolul 4 alineatul (1) litera a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 4 alineatul (1) litera a) din Codul Jurisdicției Constituționale domnul deputat Aurel Cepoi solicită Curții Constituționale să adopte o Hotărîre privind neconstituționalitatea Hotărîrii Parlamentului nr. 912-XIII din 5 iulie 1996.

Dat fiind faptul că sesizarea dlui Aurel Cepoi, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, este prezentată Curții Constituționale în conformitate cu articolele 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 39 din Codul Jurisdicției Constituționale Curtea Constituțională prin decizia sa din 20 ianuarie 1997 a acceptat examinarea ei în fond și a inclus sesizarea în ordinea de zi a plenului Curții Constituționale.

Adoptarea unei hotărîri a Curții Constituționale privind sesizarea dlui deputat în Parlament Aurel Cepoi necesită nu numai analiza materialelor respective, în corelație cu normele Constituției Republicii Moldova, dar și cu Hotărîrile în domeniu, deja adoptate de Curtea Constituțională, ținîndu-se totodată cont de faptul, că la moment Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova nu acționa.

Analizînd argumentele dlui deputat în Parlament Aurel Cepoi, expuse în sesizare, stenogramele ședințelor Parlamentului din 24 octombrie 1995, 5 iulie 1996 și 11 iulie 1996, precum și luînd în considerație Hotărîrea Curții Constituționale nr. 10 a și 11 a din 14 septembrie 1995 și nr. 3 b din 28 februarie 1996 Curtea Constituțională a ajuns la următoarele concluzii:

Președinții comisiilor permanente ale Parlamentului sînt asimilați în problema alegerii în funcție și revocării lor înainte de termen din funcție cu vicepreședinții Parlamentului și deci asupra lor se extinde în totalitate articolul 64 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, președinții comisiilor parlamentare se aleg în funcție la propunerea Președintelui Parlamentului cu consultarea tuturor fracțiunilor parlamentare, ceea ce s-a făcut prin Hotărîrea Parlamentului nr. 609-XIII din 24 octombrie 1995 în cazul alegerii dlui Aurel Cepoi în funcție, și se revocă din funcție înainte de termen tot la propunerea Președintelui Parlamentului cu consultarea tuturor fracțiunilor parlamentare, ceea ce nu s-a făcut în cazul adoptării Hotărîrii Parlamentului nr. 912-XIII din 5 iulie 1996.

Cît privește problema de procedură a revocării dlui Aurel Cepoi înainte de termen din funcția de președinte al Comisiei parlamentare, Curtea Constituțională constată că au fost încălcate prevederile Hotărîrii Curții Constituționale nr. 3b din 28 februarie 1996, prin care s-a stabilit că Regulamentul de organizare și funcționare a Parlamentului, adoptat prin lege organică, nu trebuie să contravină articolelor 64 alineatul (3) și 72 alineatul (3) litera c) din Constituția Republicii Moldova.

Din stenogramele ședințelor Parlamentului din 5 iulie 1996 și 11 iulie 1996 rezultă că inițiativa de revocare înainte de termen a dlui Aurel Cepoi din funcția de președinte al Comisiei pentru control și petiții aparține fracțiunii parlamentare "Unitatea Socialistă". Fiind solicitate să se pronunțe asupra faptului dacă Președintele Parlamentului a consultat fracțiunile parlamentare "Blocul Țăranilor și Intelectualilor", a Partidului Democrat Agrar și a "Alianței Frontului Popular Creștin Democrat" în legătură cu propunerea de revocare înainte de termen a dlui Aurel Cepoi din funcția de președinte al Comisiei parlamentare, aceste fracțiuni au răspuns Curții Constituționale în felul următor: Frațiunea Partidului Democrat Agrar din Moldova a fost consultată (scr. din 6.02.97), Frațiunea "Alianța Frontului Popular Creștin Democrat" nu a fost consultată (scr. din 7.02.97), iar Frațiunea "Blocul Țăranilor și Intelectualilor" n-a răspuns în nici un

mod.

Concluzionînd cele expuse, Curtea Constituțională consideră că revocarea înainte de termen a dlui Aurel Cepoi din funcția de președinte al Comisiei pentru control și petiții s-a efectuat cu nerespectarea procedurii descrise mai sus ce derivă din articolul 64 alineatul (3) al Constituției Republicii Moldova, adică la propunerea Președintelui Parlamentului Republicii Moldova cu consultarea fracțiunilor parlamentare.

Pornind de la prevederile articolului 135 alineatul (1) litera a), articolului 140 din Constituția Republicii Moldova și prevederile articolului 61 alineatul (2) și articolului 62 alineatul (1) litera a) din Codul Jurisdicției Constituționale,

Curtea Constituțională

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 912-XIII din 5 iulie 1996 privind revocarea înainte de termen a dlui Aurel Cepoi din funcția de președinte al Comisiei pentru control și petiții, în temeiul articolului 64 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, este neconstituțională.

2. Prezenta Hotărîre, conform articolului 140 alineatul (2) din Constituția Republicii Moldova și articolului 71 din Codul Jurisdicției Constituționale, este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac și intră în vigoare, conform articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, la data adoptării.

3. Hotărîrea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în decurs de 10 zile de la data adoptării conform articolului 26 alineatul (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 77 alineatul (1) din Codul Jurisdicției Constituționale.

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 10 februarie 1997.
Nr. 4.